

Dopisi.

Okrajne volitve v Mariboru. (Dalje in konec). Po takem je že bilo 30 po željah mestjanov izvoljenih. Treba bi bilo tedaj pri volitvah 10 okrajnih zastopnikov (Bezirksvertreter) se krepko na noge postaviti.

Ali nikdar ne zadovoljnim mestnim zastopnikom to ni bilo zadosti. Oni ne trpijo drugih misli in občutkov najmenje pa Slovenskih na njihovi strani. Mestni župan in odbor se je bal, da bi nemška kultura škode trpela, če so le, nekteri Slovenci kakor okrajni zastopniki izvoljeni. Izvoli se tedaj komite 7 mestnih odbornikov, da zato skrbijo, da se sami jihovi ljudi tudi kakor okrajni zastopniki izvolijo. Kaj takega pa še ni bilo na svetu.

Pogovorijo se tedaj nekteri volivci med seboj in se zedinijo, ktere može bi iz svoje sredine volili, in naj se vsi teh imen držijo, da se glasi ne razcepijo. V tem smislu se je nek listek v imenu dr. Dominkuša, med tem, ko je on v Gradcu bil, na župane razposlal. Žalibog je v ta listek ta pomota vlezla, da mesto ne plačuje okrajnih stroškov, ker ima lastno srenjsko postavo (Statut) med tem, ko v resnici plačuje. Vsled tega pisma je mestni župan te prilike rad se poprijemši, kajti gosp. dr. Dominkuš mu je bil na poti, v predzadnji seji mestnega odbora našemu zagovorniku očital, da hasku mestjanov proti hasku deželanov škoduje. Dominkuš mu je določno odgovoril, da misli, da ni v prid mestu, da se mestni odbor vtika v zadeve kmečkih srenj. Da se mu pa prihodnjic ne more kaj takega očitati, se je pozneje pismeno odvedal mestnega odborništva.

Den volitve okrajnih zastopnikov pride; in ako ravno je od mestne strani mnogo delavnih bilo kakor gosp. Marko, stotnik Seidl, jegova znana adjutanta i. t. d., od slovenske strani pa nihče, kteri bi naše kmete podučeval, se je vendar skoro večina krepko obnašala, trdno je stala, tako da na koncu je bilo belih slovenskih cedul več kakor modrih (plavih) nasprotnih, ne pa kakor „Marburger Zeitung“ pravi. Med drugim pa tudi to vsakega poštenega Slovenca razalivno kvasi, namreč, da bi najnc še toliko naših belih cedul ne bilo, če bi se, pre, naši kmeti pred duhovniki in narodnjaki ne bi bali. O hinaveci, freiheitspächterji, kteri se le sami prosti čutijo in so tako liberalni, da v tem trenutku našega kmeta hlapca imenujejo, kedar tako ne stori, kakor ti gospodi želijo. Ne? Bilo bi res veliko čudo, če bi naši pametni kmeti duhovnike več štimali kakor g. Seidla & comp.

Kaj pa če bi tukaj pital, ali morebiti niso naše kmete za naše ljudstvo tako skrbeči in po časti hrepeneči možeki zmotili? Al bi ne bi bilo mogoče, da bi naši nasprotniki bele cedule napisali, nekterim kmetom vrinoli rekoč, te morate voliti, to so vaši ljudi? Poznamo Vas.

Še nektero lastnost naših netrudljivih in zmirom zvestih mestnih prijateljev. Želele so 3 fare, sv. Peter, Martin in Marjeta deloma, da bi gosp. Flucher rojen Nemeč jih zagovornik in kak okrajni zastopnik izvoljen bil. Ako ravno Nemeč, tudi Slovencem skoz in skoz pravičen mož in tedaj tudi od slovenske strani priporočen. To je bilo zadosti. Vzemajo si ti možeki to tak k sreči, da jegovo ime iz vseh že tiskanih cedul izbrišejo in na njegovo mesto nekega Juga moža po njihovem kopitu tamošnjim prebivalcem vrinejo. Slišal sem praviti, da je tako obnašanje tam bivajoče ljudi jako razkačilo.

Nasledek vsega tega je bil, da med vsemi 40 okrajnimi zagovorniki najnc 10 ni indiferentnih, najnc 5 ne nam pravičnih in gotovo več kakor 20 odločenih nasprotnikov.

Kaj imamo od takega okrajnega zbora (Bezirksvertretung) pričakovati, vsak sam lahko sodi.

Res je veselo, da vendar v deželnem zboru imamo dva krepka zagovornika za naš okraj gospoda doktora Vošnjaka in Dominkuša, ktera se bota zahvaliti vedela za ta ljubezniv dar, kakor je zdaj osnovan, njegovo krivico živo dokazuje.

To je naj lepši in veči dar gosp. pl. Blagotinška ali Graškega zbora, tukaj imajo Slovenci priložnost se braniti in razvijati, se je pred nekterimi dnevi pisalo. Hvalo lepo! To je tedaj nam Slovencem naj ljubeznivejša in pravičnejša postava. Kake so po tem druge?

Iz gornje Loznice. — Predragi „Slovenski gospodar“! Vidiš naše siromaške kmete v njihovi nevednosti, zaspance in starokopitneže; vidiš kako se še starih pravil držijo, skorej vedno tobak puhajo in se v krčmah pogovarjajo o dobrih

starih in o zdajnih slabih časih. Prašam vas, kaj je temu krivo, da smo tako na slabem? Prvo je, da mislite, da svoje otroke zato v šolo pošiljate, da se naučijo nemški jezik, na to pa ne mislite, da bi šola morala le samo za to biti, da bi se otroci učili krščansko pošteno obnašati se, brati, pisati in rajtati. Drugi poglavitni nauk pa bi moral biti ta, da bi se otroci učili na srenjskem zemljišču kmetiške opravke; p. z novoiznajdenim orodjem, t. j. s plugi, sejačami, branami i. t. d. polje obdelovati; v pomladi sadna drevesa cepiti, umetno požlahitati, lepo razstavljati, obrezovati in trebiti; semenje bolj umetno sejati in saditi, vrte, njive, vinograde, travnike in loge oskrbovati; bolj umno žito mlaiti, sadje in grozdje bolj umno prešati, živino po novih skušnjah rediti in oskrbovati i. t. d., take in tem ednake reči bi se naša mladina v šolah morala učiti ne pa samo nemščine.

Pa, ljubi moji kmeti, zatoraj vendar ne smete misliti, da bi se vam ne bi trebalo učiti nemški, laški ali francoski jezik; učiti se človek mora, kolikor je naj več mogoče, kajti če več zna, več velja, pravi stari pregovor. Učimo se vendar naj prej naš domači jezik, da se ne bo reklo, da slovenski kmeti svojega lastnega maternega jezika ne vejo niti šteti, niti pisati, ali da ta bolj okorno govori, ta pa bolj zavija i. t. d. Naj bolj bi bilo, če bi vsi slovenski kmeti svoj jezik lepo pisali in govorili, svoje kmetije bolj umno obdelovali in oskrbovali po zmožnosti kraja, in zatoraj hočem za poskušnjo tukaj nektere kmetom zapisati o setvi.

Kako se mora z zgodnjimi semeni ravnati, da ne pozebejo. Semenje za sadike (flance) se mora mesca sušča sejati in z hosto ali slamo dobro pokriti, da ne pozebe, ako mrzla noč nastopi ali mrzel veter piše. Tikvino (bučino) in krastavčevno (murkino) seme se mora v mokri žagavnici v srednje-toplem kraju tri dni cimiti in za tem urno rzasaditi in sicer lahko že konca maja. Turšica in fižol se mora blizo 24 ur namakati, 2—3 dni na srednje-toplem kraju ocejno cimiti in po tem urno rzasaditi. Tako pripravljeno turšico in fižol že lahko konca aprila sadiš. — Če želiš, da ti pšenica bolje izhaja, jo moraš z vročim pepelom dobro zmešati in s pepelom vred posejati — pšenica mora biti dobro dozorjena. Pepel ne škodi niti njivam niti travnikom, temoč še hasni.

Te vrstice je spisal in priporočuje bravecem „Slovenskega gospodarja“, goreči Slovenec.

Lovro Stepišnik,
mlinar in posestnik pod Pohorjem
v gornji Loznici.

Novičar iz domačih in ptujih krajev.

Zvunanja politika. Beustovi naklepi v nemškem prašanju so prekrizani. Namerjaval je namreč s pomočjo južnih nemških držav, t. j. Bavarskega, Württembergškega in Badenskega zmagavnega Prusa sopet pobiti in Avstriji nadvlado v veliki Nemčiji pripraviti. Vsled tega bi se Slovani sopet lahko na dalje ponemčevali ali kakor on pravi k steni stisnoli. Ali razglasilo se je te dni, kar se je pred nadvlašč skrivalo, da so se imenovane južne nemške države združile že s Prusom v vojno zavezo in to že lani hitro po vojski in Prusija po takem že ima nemško nadvlado v rokah tako močno, da se ji že čas zdi, da nastavi tudi med Avstrijske Nemce mreže svoje in to precej s vspehom, kakor kaže veleizdajna prepovedana knjizica „razpad Avstrije.“ Beust se je tedaj pol leta zibal v prazni nadi in jegov naklep o avstrijski veliki Nemčiji je po vodi splaval v srečo Avstrije.

Jedno prašanje Beustove politike še čaka rešitve, to je tursko (orientalno) prašanje. Divji Turski rod je bil skoro tri sto let strah Evrope. Slovenske matere še gosto pripovedujejo otrokom o grozovitosti turški, ki smo jo Slovenci zadosti občutili braneči sebe in sosede nemške in ogerske. Ti Turki so celo oslabeledi in kristjanski narodi, ki so še pod turskim jarmom, bodo brž ko ne še toto leto poskusili vsi si ta jarem otresti. Grki so začeli boj v Kandiji in v Tesaliji, Črnogorci, Srbi in Romani že tudi sable brusijo in so se z Grki združili, da bi konec storili turški krivični vladi nad kristjani. Med velikimi vladami Evropskimi bodo nektere morda od daleka gledale, nektere, če bo treba pomagale. Rusi bodo pomagali kristjanom, brž ko ktera druga vlada pomaga Turkom. Beust dozda diplomatično podpira Turke. Kak se to vprašanje reši, nas bode učil čas. Gotovo je, da so Rusi in Prusi zvezani in da zadi za Rusi še stoji